

enterprise
europe
network

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център към Търговско-промишлена палата - Враца брой 11, 2021 год.

КОМИСИЯТА ЩЕ ИНВЕСТИРА БЛИЗО 2 МИЛИАРДА ЕВРО ОТ ПРОГРАМАТА „ЦИФРОВА ЕВРОПА“ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАПРЕДЪК В ЦИФРОВИЯ ПРЕХОД

Комисията прие три работни програми за програмата „Цифрова Европа“, в които се очертават целите и конкретните тематични области, които ще получат финансиране в размер на общо 1,98 милиарда евро. Този първи набор от работни програми включва стратегически инвестиции, които ще бъдат от основно значение за постигането на целите на Комисията за осъществяване на [цифровото десетилетие на Европа](#). Програмата „Цифрова Европа“ има за цел да укрепи технологичния суверенитет на Европа и да предложи на пазара цифрови решения в полза на гражданите, публичните администрации и предприятията.

Основната работна програма на стойност 1,38 милиарда евро ще бъде насочена към инвестиции в областта на изкуствения интелект (ИИ), компютърните услуги „в облак“ и пространствата на данни, квантовата комуникационна инфраструктура, задълбочените цифрови умения и широкото използване на цифровите технологии в икономиката и обществото до края на 2022 г. Наред с тази основна работна програма Комисията публикува две специални работни програми: първата е съсредоточена върху финансирането в областта на **киберсигурността** с бюджет от 269 милиона евро до края на 2022 г.; втората – върху създаването и функционирането на мрежата от **европейски цифрови иновационни центрове** с бюджет от 329 милиона евро до края на 2023 г.

Маргрете Вестегер, изпълнителен заместник-председател с ресор „Европа, подготвена за цифровата ера“, заяви: *С програмата „Цифрова Европа“ ние изграждаме сигурни и устойчиви цифрови инфраструктури. Ние също така даваме възможност на предприятията да имат по-добър достъп до данни или да използват решения, задвижвани от изкуствен интелект. По програмата също така се осигуряват инвестиции, за да се гарантира, че европейците могат да придобиват необходимите умения, за да участват активно на пазара на труда. Целта е, че всички в Европа — граждани, предприятия и администрации — да могат да се възползват от готови за пазара технологични решения.*

Тиери Бретон, комисар по въпросите на вътрешния пазар, заяви: *Това е цифровото десетилетие на Европа. До 2030 г. данните и облачните, периферните и квантовите изчисления ще стимулират промишленото и общественото обновление и ще създават нови бизнес модели. Обявените днес 2 млрд. инвестиции ще дадат възможност на всички европейски дружества, и по-специално новосъздадените, да се възползват от възможностите на бързорастящите пазари. Това ще позволи на европейските граждани, които разполагат с необходимите умения, да просперират в сигурна цифрова среда. Това укрепва нашия технологичен суверенитет.*

Основната работна програма за програмата „Цифрова Европа“ ще включва инвестиции в области като:

- разгръщането на общи пространства на данни (напр. пространства на данни за производството, мобилността и финансите), които ще улеснят трансграничния обмен на данни за предприятията, включително малките и средните предприятия (МСП) и новосъздадените предприятия, и публичния сектор, както и разгръщането на обединена инфраструктура и услуги от типа „от облака към периферията“ – гръбнака на цифровите решения, които ще гарантират сигурни потоци от данни;
- изграждането на съоръжения за изпитване и експериментиране с решения, основани на ИИ, с цел да се насърчи използването на надежден ИИ (включително използването от страна на МСП и на новосъздадените предприятия) в отговор на ключови обществени предизвикателства, включително изменението на климата и устойчивото здравеопазване (напр. внедряване на съоръжения за изпитване на ИИ за здравето и интелигентните градове и общности);

- разгръщането на сигурна квантова комуникационна инфраструктура за ЕС (EuroQCI), която ще предложи висока устойчивост срещу кибератаки;
- създаването и въвеждането на магистърски програми в областта на ключовите авангардни цифрови технологии с цел повишаване на цифровите умения в Европа, включително действия, като интензивни цифрови курсове за МСП, както беше съобщено през 2020 г. в програмата за умения и стратегията за МСП.
- създаването, експлоатацията, развиването и непрекъснатото поддържане на цифрови услуги за трансгранична оперативна съвместимост на решенията в подкрепа на публичните администрации (напр. европейската цифрова идентичност).

В работната програма в областта на **киберсигурността** ще бъдат направени инвестиции в изграждането на съвременно оборудване, инструменти и инфраструктури за данни в областта на киберсигурността. С нея ще се финансира развитието и най-доброто използване на знанията и уменията, свързани с киберсигурността, ще се насърчава обменът на най-добри практики и ще се гарантира широкото внедряване на най-съвременните решения в областта на киберсигурността в европейската икономика.

За да постигне своите цели, програмата „Цифрова Европа“ ще разгърне **мрежа от европейски цифрови иновационни центрове**, предлагащи достъп до изпитване на технологии, и ще подкрепя цифровата трансформация на частни и публични организации в цяла Европа, включително правителствата на национално, регионално или местно равнище, според случая. Европейските цифрови иновационни центрове ще бъдат важен инструмент в политиките на ЕС, по-специално в промишлената политика и политиката за малките и средните предприятия и новосъздадените предприятия, в подкрепа на дружествата и публичния сектор в двойния екологичен и цифров преход.

Следващи стъпки

Първите покани за представяне на предложения за програмата „Цифрова Европа“ ще бъдат публикувани до края на ноември, а през 2022 г. ще бъдат публикувани още покани. Работните програми ще се изпълняват главно чрез безвъзмездни средства и обществени поръчки. Няколко действия, като например темите в рамките на инициативата „Дестинация Земя“, ще се изпълняват чрез непряко управление, като партньорските организации ще осигуряват необходимите разработки.

Контекст

Програмата „Цифрова Европа“ е първата програма на ЕС за финансиране, насочена към достъпността на цифровите технологии за предприятия и гражданите. С планиран общ бюджет от 7,5 млрд. евро (по текущи цени) за период от 7 години програмата ще ускори икономическото възстановяване и ще очертае цифровата трансформация на европейското общество и икономика, като ще донесе ползи най-вече за малките и средните предприятия. Програмата „Цифрова Европа“ ще се изпълнява посредством многогодишни работни програми.

Програмата „Цифрова Европа“ ще допълва инвестициите по други програми на ЕС, като [„Хоризонт Европа“](#), [„ЕС в подкрепа на здравето“](#), [InvestEU](#), [Механизма за свързване на Европа](#), както и инвестициите по [Механизма за възстановяване и устойчивост](#). Регламентът за създаване на програма [„Цифрова Европа“](#) беше публикуван в *Официален вестник на ЕС* на 11 май 2021 г., влезе в сила същия ден и се прилага със задна дата от 1 януари 2021 г.

За повече информация

[Информационен документ за програмата „Цифрова Европа“](#)

[Как да получим финансиране?](#)

[Програма „Цифрова Европа“ – работни програми](#)

[Представяне на програмата „Цифрова Европа“](#)

ИНДЕКС ЗА НАВЛИЗАНЕТО НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ИКОНОМИКАТА И ОБЩЕСТВОТО (2021 Г.): ОБЩ НАПРЕДЪК ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦИФРОВИЯ ПРЕХОД, НО СА НЕОБХОДИМИ НОВИ УСИЛИЯ В ЦЕЛИЯ ЕС

Комисията публикува резултатите от [индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото](#) (DESI) за 2021 г., с който се проследява напредъкът, постигнат в държавите — членки на ЕС, в областта на цифровата конкурентоспособност при човешкия капитал, широколентова свързаност, интегрирането на цифровите технологии от предприятията и цифровите обществени услуги. В по-голямата си част докладите DESI за 2021 г. представят данни от първото или второто тримесечие на 2020 г., които дават известна представа за ключовите развития в цифровата икономика и общество през първата година от пандемията от COVID-19. Въздействието на COVID-19 върху използването и предоставянето на цифрови услуги и резултатите от политиките, прилагани оттогава, обаче не са отразени в данните и ще бъдат разгледани по-добре в изданието от 2022 г.

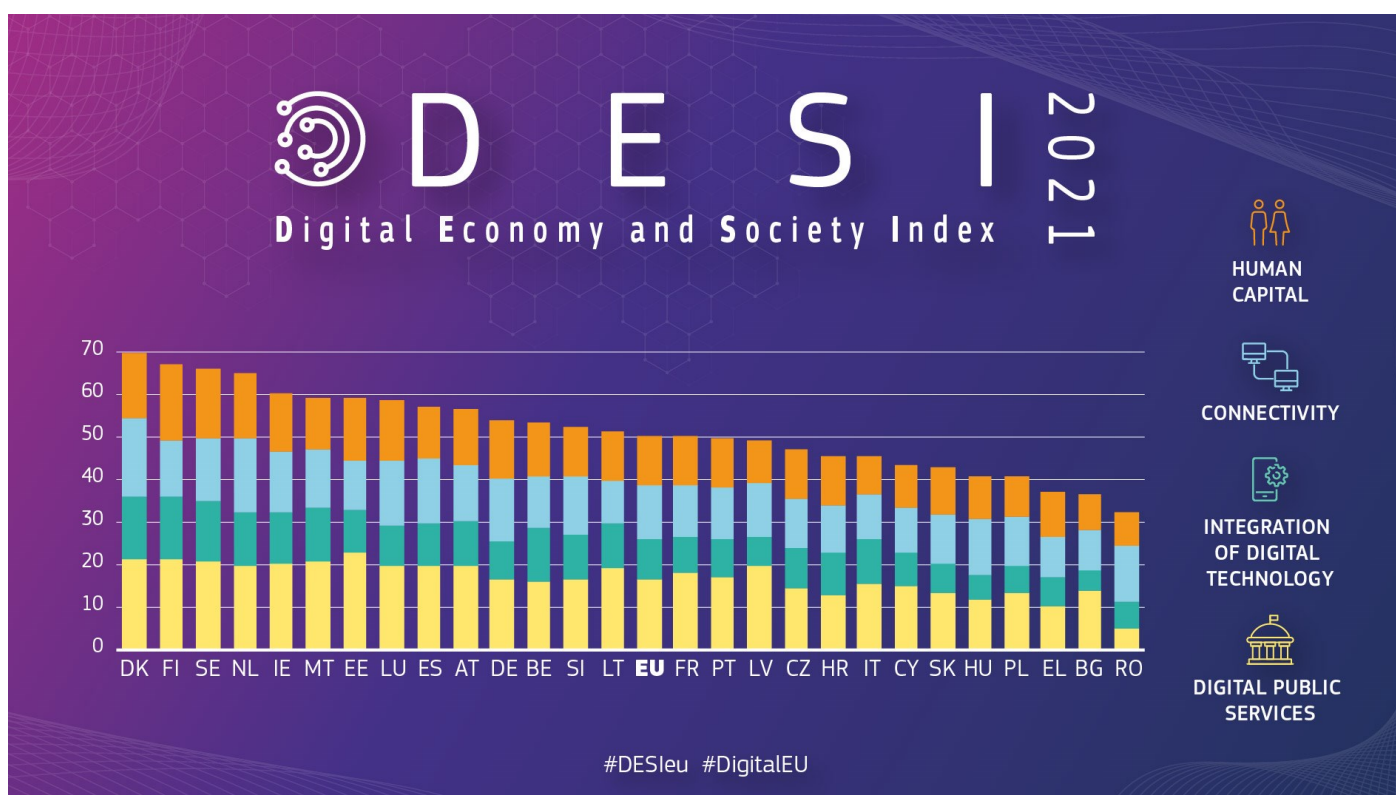
Всички държави — членки на ЕС, отбелязват напредък в областта на цифровизацията, но общата картина в държавите членки е смесена, и въпреки известно сближаване, разликата между първите в ЕС и тези с най-ниски резултати в DESI остава голяма. Независимо от тези подобрения, всички държави членки ще трябва да положат съгласувани усилия за постигане на целите за 2030 г., определени в [цифровото десетилетие на Европа](#).

По този повод изпълнителният заместник-председател с ресор „Европа, подготвена за цифровата ера“ Маргрете Вестегер заяви: *Посланието на тазгодишния индекс е положително; всички държави от ЕС постигнаха известен напредък в повишаването на цифровизацията и конкурентоспособността, но остава да се свърши още. Ето защо работим с държавите членки, за да гарантираме, че чрез*

Комисарят по въпросите на вътрешния пазар Тиери **Бретон** добави: *Определянето на целите за 2030 г. беше важна стъпка, но сега трябва да постигнем конкретни резултати. Днешният DESI показва напредък, но очертава и областите, в които трябва да отбележим колективен напредък, за да гарантираме, че европейските граждани и предприятия, по-специално МСП, разполагат с достъп и използват авангардни технологии, които ще направят живота им по-добър, по-безопасен и по-екологосъобразен.*

Индексът DESI за 2021 г. беше коригиран, за да отрази основните политически инициативи, включително [Цифров компас за 2030 г.: Европейският път към цифровото десетилетие](#), в който се определя амбицията на Европа по отношение на цифровите технологии и се очертават визия за цифровата трансформация и конкретни цели за 2030 г. в четирите основни точки: умения, инфраструктури, цифрова трансформация на предприятията и на обществените услуги.

В „Път към цифровото десетилетие“, политическа програма, представена през септември 2021 г., се определя нова форма на управление с държавите членки чрез механизъм за годишно сътрудничество между институциите на ЕС и държавите членки, за да се гарантира, че те заедно постигат заявените амбиции. В „Път към цифровото десетилетие“ мониторингът на целите на цифровото десетилетие се възлага на DESI и поради това показателите на DESI сега са структурирани около четирите основни точки на Цифровия компас. Като част от [Механизма за възстановяване и устойчивост \(МВУ\)](#) държавите — членки на ЕС, са поели ангажимент да изразходват поне 20 % от своите национални средства от плана за възстановяване и устойчивост за цифрови технологии, като досега те изпълняват или значително надхвърлят тази цел. Докладите по държави DESI включват обобщен преглед на цифровите инвестиции и реформи в планове за възстановяване и устойчивост за 22-те плана, които вече са приети от Комисията.

Основни констатации в DESI за 2021 г. в четирите области

Що се отнася до **цифровите умения**, 56 % от хората в ЕС имат поне основни цифрови умения. Данните показват леко увеличение на броя на специалистите в областта на ИКТ, наети на работа: през 2020 г. в ЕС имаше 8,4 милиона специалисти в областта на ИКТ в сравнение със 7,8 милиона през предходната година. Като се има предвид, че 55 % от предприятията са докладвали за трудности при наемането на специалисти в областта на ИКТ през 2020 г., тази липса на служители със задълбочени цифрови умения също допринася за по-бавното цифрово преобразуване на предприятията в много държави членки. Данните показват ясна необходимост от увеличаване на офертите и възможностите за обучение, за да се постигнат целите на цифровото десетилетие по отношение на уменията (80 % от населението да имат основни цифрови умения и 20 милиона специалисти в областта на ИКТ). През идните години се очакват значителни подобрения, отчасти понеже 17 % от инвестициите в цифрови технологии в планове за възстановяване и устойчивост, които досега са одобрени от Съвета, са предназначени за цифрови умения (приблизително 20 милиарда евро от общо 117 милиарда евро).

Комисията публикува също така [Информационно табло за жените в областта на цифровите технологии](#), което потвърждава, че все още съществува значителна разлика между половете по отношение на специализираните цифрови умения. Едва 19 % от специалистите в областта на ИКТ и около една трета от завършилите висше образование в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката са жени.

Данните за **свързаността** показват подобрение на „мрежите с много голям капацитет“ (VHCN), по-специално, че те са на разположение за 59 % от домакинствата в ЕС, което представлява увеличение спрямо миналата година, когато стойността е била 50 %, но все още е далеч от универсално покритие с гигабитови мрежи (целта на цифровото десетилетие за 2030 г.). Покритието на тези мрежи в селските райони се е увеличило от 22 % през 2019 г. на 28 % през 2020 г. Освен това 25 държави членки са разпределили в известна степен 5G радиочестотен спектър в сравнение с 16 държави преди една година. В 13 държави членки има търговско предлагане на 5G, като това обхваща предимно градските райони. Комисията публикува и проучвания относно [цените на мобилните и фиксираните широколентови мрежи в „Европа 2020“](#), [покритието на широколентовия достъп до юни 2020 г.](#) и [националните планове за широколентов достъп](#). Следва да се отбележи, че 11 % от цифровите инвестиции в приетите от Съвета планове за възстановяване и устойчивост, (приблизително 13 милиарда евро от общо 117 милиарда евро) са предназначени за свързаността.

По отношение на **интегрирането на цифровите технологии** се наблюдава голямо увеличение на използването на технологии за изчисления в облак (от 16 % от дружествата през 2018 г. на 26 % през 2020 г.). Големите предприятия продължават да играят водеща роля в използването на цифровите технологии: например те използват електронен обмен на информация чрез планиране на ресурсите на предприятията (Enterprise Resource Planning — ERP) и софтуер за изчисления в облак много по-често от МСП (съответно 80 % и 35 % за ERP и 48 % спрямо 25 % за изчисленията в облак). Въпреки това само малка част от предприятията използват модерни цифрови технологии (14 % — големи информационни масиви, 25 % — изкуствен интелект, и 26 % — облак). Тези данни показват, че настоящото състояние на внедряването на цифрови технологии е далеч от целите на цифровото десетилетие; амбицията на ЕС за 2030 г. е 90 % от МСП да имат поне основно равнище на цифров интензитет в сравнение с базовото равнище от 60 % през 2020 г., а най-малко 75 % от предприятията да използват модерни цифрови технологии през 2030 г. Понастоящем само малка част от дружествата използват големи информационни масиви дори в няколко от държавите с най-добри резултати, за разлика от целта от 75 %. Важно е да се отбележи, че около 15 % от цифровите инвестиции в приетите от Съвета планове за възстановяване и устойчивост (близо 18 милиарда евро от общо 117 милиарда евро) са предназначени за цифровия капацитет и цифровата научноизследователска и развойна дейност.

В допълнение на данните в доклада DESI е публикувано проучване, изследващо [приноса на ИКТ към действията за екологична устойчивост на предприятията в ЕС](#), съгласно което 66 % от анкетираните дружества са заявили, че използват ИКТ решения като начин за намаляване на своя отпечатък върху околната среда.

Данните за цифровите обществени услуги все още не показват значително увеличение на услугите на електронното управление. През първата година от пандемията няколко държави членки създадоха или усъвършенстваха цифрови платформи за предоставяне на повече услуги онлайн. 37 % от инвестициите в цифрови технологии в плановите за възстановяване и устойчивост, приети от Съвета (приблизително 43 милиарда евро от общо 117 милиарда евро), са предназначени за цифрови обществени услуги, така че през следващите години се очакват значителни подобрения. Комисията също така предостави на разположение [сравнителния анализ на електронното управление за 2021 г.](#), който представлява проучване на гражданите в 36 европейски държави относно използването от тяхна страна на цифрови обществени услуги.

Контекст

Годишният индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото измерва напредъка на страните от ЕС към изграждане на цифрови икономики и общества и се основава на данни от Евростат, както и на специализирани проучвания и методи за събиране. Той помага на държавите членки на ЕС да определят областите, в които се изискват целеви инвестиции и действия. DESI е също ключов инструмент за анализ на цифровите аспекти на европейския семестьр.

С бюджет от 723,8 милиарда евро [Механизмът за възстановяване и устойчивост](#) (МВУ), приет през февруари 2021 г., е най-голямата програма по линия на Next Generation EU.

За повече информация

[Въпроси и отговори](#) — Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) (2021 г.)

[Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото](#)

[Резултати по държави в областта на цифровите технологии](#)

[Инструмент за визуализация на данни](#)

[Методика на DESI за 2021 г.](#)

[Доклад на PREDICT за основните факти за 2021 г.: последни данни от ИКТ и НИРД](#)

[Съобщение „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“](#)

ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА ОТ ЕСЕНТА НА 2021 Г.: ОТ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ КЪМ РАСТЕЖ В КОНТЕКСТА НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Икономиката на ЕС се възстановява от предизвиканата от пандемията рецесия по-бързо от очакваното. С напредването на кампаниите за ваксинация и с постепенното премахване на ограниченията растежът се възобнови през пролетта и продължи, без да отслабва, през лятото благодарение на повторното отваряне на икономиката. През прогнозния период се очаква икономиката на ЕС да продължи да отбелязва растеж въпреки засилващите се предизвикателства и да постигне темп на растеж от 5 %, 4,3 % и 2,5 % съответно през 2021 г., 2022 г. и 2023 г. Очаква се темповете на растеж в еврозоната да бъдат същите като тези за ЕС през 2021 г. и 2022 г., а през 2023 г. темпът на растеж се очаква да бъде 2,4 %. Тази прогноза зависи в голяма степен от два фактора: развитието на пандемията от COVID-19 и темпото, с което предлагането се адаптира

През третото тримесечие на 2021 г. икономиката на ЕС възвърна нивото си на производителност преди пандемията и премина от възстановяване към растеж.

Този растеж ще продължи да бъде стимулиран от вътрешното търсене. Подобряването на пазарите на труда и очакваното намаляване на спестяванията следва да допринесат за запазване на стабилно темпо на разходите от страна на потребителите. Прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост също започва да играе важна роля за стимулирането на частните и публичните инвестиции.

Въпреки това тенденцията на икономически растеж се сблъсква с нови предизвикателства. Пречките и сътресенията в предлагането в световен мащаб затрудняват дейността в ЕС, най-вече в неговия силно интегриран производствен сектор. Освен това след рязък спад през 2020 г. цените на енергията, най-вече на природния газ, се увеличиха с тревожни темпове през последния месец и понастоящем са доста над равнищата отпреди пандемията. Това ще повлияе отрицателно на потреблението и инвестициите.

Пазарът на труда ще продължи да се подобрява

Пазарите на труда в ЕС се подобриха значително благодарение на облекчаването на ограниченията върху дейностите, насочени към потребителите. През второто тримесечие на тази година икономиката на ЕС създаде около 1,5 милиона нови работни места, много работници излязоха от схемите за запазване на работните места, а процентът на безработица намаля. Общият брой на заетите лица в ЕС обаче все още е с 1 % по-малко от нивото преди пандемията.

Оттогава безработицата намаля още повече. През август равнището на безработицата в ЕС беше 6,8 %, което е малко над равнището, регистрирано в края на 2019 г. Публикуваните след крайната дата на прогнозата данни показват, че е безработицата е намаляла още малко през септември. Проучванията на Комисията в областта на бизнеса показват нови сфери, в които липсва работна ръка, най-вече в секторите, в които дейността се засилва най-много. Колкото по-дълго продължава това, толкова по-голям е рискът то да доведе до намаляване на активността и до инфлация поради натиск за повишаване на заплатите. В прогнозата се предвижда заетостта в ЕС да нарасне с 0,8 % тази година, с 1 % през 2022 г. и с 0,6 % през 2023 г. Очаква се следващата година заетостта да надхвърли равнището си отпреди кризата и да започне да нараства през 2023 г. Очаква се безработицата в ЕС да намалее от 7,1 % тази година на 6,7 % и на 6,5 % съответно през 2022 г. и 2023 г. В еврозоната се очаква тя да бъде 7,9 %, 7,5 % и 7,3 % през трите години.

По-ниски от очакваното дефицити

По-добрите перспективи за растеж сочат по-ниски дефицити през 2021 г., отколкото се очакваше през пролетта. След като достигна 6,9 % от БВП през 2020 г., съвкупният дефицит в ЕС следва да намалее незначително на 6,6 % през 2021 г. благодарение на все още високата фискална подкрепа в началото на годината.

Тъй като мерките за подкрепа и действието на автоматичните стабилизатори ще бъдат премахнати с продължаването на икономическия растеж, съвкупният дефицит на ЕС се очаква да намалее наполовина до около 3,6 % на БВП през 2022 г. и да спадне допълнително до 2,3 % през 2023 г.

След като достигна около 92 % в ЕС (99 % в еврозоната), съвкупното съотношение на дълга към БВП се очаква до голяма степен да се стабилизира през тази година и да започне да намалява през 2022 г., достигайки 89 % от БВП през 2023 г. (97 % в еврозоната).

Временният ценови натиск в световен мащаб води до инфлация, чието равнище е най-високо от десет години насам

След няколко години на ниска инфлация силното възобновяване на икономическата активност в ЕС и в много развити икономики беше придружено от нарастване на инфлацията над прогнозираните равнища. Годишната инфлация в еврозоната нарасна от отрицателните -0,3 % през последното тримесечие на 2020 г. на 2,8 % през третото тримесечие на 2021 г. Данните от октомври бяха 4,1 %, което е процент, достиган само веднъж, откакто започна публикуването на данните за инфлацията в еврозоната през 1997 г.

Това силно нарастване на инфлацията се дължи предимно на рязкото увеличение на цените на енергията, но изглежда е свързано също така с широк набор от икономически корекции след пандемията, което намеква, че настоящите високи равнища са до голяма степен временни.

Очаква се инфлацията в еврозоната да достигне връх от 2,4 % през 2021 г., преди да намалее на 2,2 % през 2022 г. и на 1,4 % през 2023 г., тъй като се очаква цените на енергията постепенно да се стабилизират. Що се отнася до ЕС, очаква се инфлацията през 2021 г. да бъде 2,6 %, през 2022 г. — 2,5 %, а през 2023 г. — 1,6 %.

Несигурността и рисковете около перспективите за растеж остават много високи

Въпреки че въздействието на пандемията върху икономическата активност намаля значително, COVID-19 все още не е победен и възстановяването зависи в голяма степен от развитието на болестта както в рамките на ЕС, така и извън него. На фона на неотдавнашното рязко увеличение на случаите на заразени в много държави, не може да се изключи повторното въвеждане на ограничения, които оказват въздействие върху икономическата дейност. В ЕС този риск е особено важен в държавите членки със сравнително нисък процент на ваксинация.

Икономическите рискове са свързани и с възможното продължително въздействие на настоящите ограничения и пречки при предлагането.

Основният благоприятен риск за перспективите за растеж е свързан с потенциалното повишаване на ефективността и с трайния напредък в областта на производителността, стимулирани от породените от пандемията структурни промени. Инвестициите, подсилени от Механизма за възстановяване и устойчивост, и съпътстващите структурни реформи ще бъдат от основно значение в това отношение. Като цяло балансът между рисковете, които засягат тази прогноза, клони в неблагоприятна посока.

Инфлацията може да се окаже по-висока от прогнозираната, ако ограниченията в предлагането бъдат по-трайни, а несъответстващото на производителността увеличение на заплатите бъде прехвърлено върху потребителските цени.

Изявления на членове на колегиума:

Валдис Домбровскис, изпълнителен заместник-председател на Комисията по въпросите на икономиката в интерес на хората, заяви: *Европейската икономика се възстановява силно от рецесията с прогнозиран темп на растеж от 5 % през тази година. Предприетите от нас мерки за смекчаване на шока от пандемията и за ускоряване на ваксинацията в целия ЕС определено допринесоха за този успех. Но сега не е моментът за задоволство: вирусът продължава да създава несигурност и са налице някои рискове, с които трябва да се справим. Не на последно място, трябва да обърнем внимание на затрудненията във веригите на доставки, както и на покачващите се цени на енергията, които ще засегнат много домакинства и предприятия в цяла Европа. Трябва също така да наблюдаваме инфлацията отблизо и да адаптираме политиките си, ако е необходимо. За да продължим да се движим в правилната посока, трябва да се съсредоточим върху разгръщането на инвестициите и реформите, планирани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост, за да стимулираме икономическия си потенциал.*

Паоло Джентилони, комисар по въпросите на икономиката, заяви: *Европейската икономика преминава от възстановяване към растеж, но сега е изправена пред известни предизвикателства. Безпрецедентният отговор на политиката смекчи въздействието на COVID-19 върху работниците и предприятията, а успешната кампания за ваксинация даде възможност за повторно отваряне на нашите икономики от пролетта насам. Благодарение на това бе отбелязан значителен растеж, което от своя страна спомага за стабилизиране на нашите публични финанси. С помощта на NextGenerationEU се очаква публичните инвестиции да достигнат най-високото си равнище за повече от десетилетие. Налице са три основни заплахы за тази положителна картина: осезаемо увеличение на случаите на зарази с COVID-19, което е най-очевидно на местата, където ваксинациите са сравнително малко; нарастваща инфлация, стимулирана най-вече от увеличението на цените на енергията; и смущения във веригата на доставки, които се отразяват отрицателно на многобройни сектори. Трябва да продължим да бъдем бдителни и да действваме целесъобразно, за да гарантираме, че тези предизвикателства няма да спрат започналото възстановяване.*

Контекст

Настоящата прогноза се основава на набор от технически допускания относно обменните курсове, лихвените проценти и цените на стоките, актуални към 19 октомври. По отношение на всички други входящи данни, включително допусканията относно държавните политики, в прогнозата е взета под внимание информацията, налична до 25 октомври включително. Прогнозата се основава на допускането за липса на промяна в политиките, освен ако бъдат обявени правдоподобно нови конкретни и подробни мерки.

Всяка година Европейската комисия публикува две подробни прогнози (пролетна и есенна) и две междинни прогнози (зимна и лятна). Междинните прогнози обхващат годишния и тримесечния БВП и инфлацията за текущата и следващата година за всички държави членки, както и съвкупни данни за ЕС и еврозоната.

В икономическата прогноза на Европейската комисия от зимата на 2022 г. ще бъдат актуализирани прогнозите за БВП и за инфлацията, като се очаква тя да бъде представена през февруари 2022 г.

За повече информация

Пълен документ: [Икономическа прогноза от есента на 2021 г.](#)

Следете съобщенията на изпълнителния заместник-председател Домбровскис в Twitter: [@VDombrovskis](#)

Следете съобщенията на комисар Джентилони в Twitter: [@PaoloGentiloni](#)

Следете съобщенията на ГД „Икономически и финансови въпроси“ (ECFIN) в Twitter: [@ecfin](#)

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА 11 МИЛИАРДА ЕВРО СРЕДСТВА ПО ЛИНИЯ НА REACT-EU ЗА 2022 Г. Е НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ

Комисията публикува разпределението на средствата по линия на REACT-EU за 2022 г. Около 11 милиарда евро (по текущи цени) са вече на разположение за програмиране по линия на политиката на сближаване във всичките 27 държави членки. Тези средства допълват предоставените през 2021 г. почти 40 милиарда евро.

Държавите членки ще могат да продължат да прилагат мерките за възстановяване, увеличавайки устойчивостта на здравните системи, предприятията и подкрепата за най-уязвимите групи, като същевременно допринасят за работата по приоритетите в областта на околната среда и цифровите технологии с цел постигане на интелигентно, устойчиво и подпомагащо сближаване възстановяване.

Комисарят по въпросите на сближаването, реформите Елиза Фереира заяви: *REACT-EU е доказал успеха си инструмент в подкрепа на възстановяването от кризата с коронавируса и за осъществяване на справедлив екологичен и цифров преход в ЕС. Страните от ЕС са програмирали почти всички средства по REACT-EU за 2021 г.; сега настойчиво призоваваме държавите членки да представят бързо на Комисията измененията на програмите си за транша за 2022 г. с цел своевременно усвояване на средствата.*

Комисарят, отговарящ за работните места и социалните права, Никола Шмит посочи: *От подкрепа за търсещите работа в Белгия до финансиране на грижите за възрастните хора в България — приносът на REACT-EU към живота на европейските граждани е осезаем още от самото начало на кризата. С предоставените на разположение за 2022 г. 11 милиарда евро държавите членки следва да продължат да използват максимално този допълнителен източник на финансиране.*

Средствата по линия на REACT-EU се отпускат на два транша, за да се отчете изцяло променящото се икономическо и социално въздействие на пандемията. Разпределението е въз основа на данните за БВП, безработицата и младежката безработица в отделните държави. Освен това при него се взема предвид въздействието, оказано от коронавирусната пандемия върху икономиките на държавите членки, по статистически данни към 19 октомври 2021 г.

REACT-EU беше първият инструмент, предназначен за използване по линия на [NextGenerationEU](#), като първото плащане в размер на [800 милиона евро беше извършено на 28 юни 2021 г.](#) Бързото одобряване на мерките позволи на държавите членки да разпределят 37 милиарда евро, като общият размер на плащанията достигна 6,1 милиарда евро.

В рамките на тези одобрени мерки 23,3 милиарда евро ще бъдат използвани посредством [Европейския фонд за регионално развитие](#), 12,8 милиарда евро — посредством [Европейския социален фонд](#) и 0,5 милиарда евро — посредством [Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица](#).

Конкретни примери за солидарността на ЕС

Ето някои конкретни примери за подкрепата, получена от хората и предприятията по линия на REACT-EU:

- **Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР):** в Чешката република благодарение на ЕФРР се развива и модернизира военната болница в Бърно. В Швеция фондът помага на малките и средните предприятия да се възстановят от кризата чрез развитие на цифровите технологии към нови пазари. Във Франция ЕФРР ще помогне за модернизирването на Центъра за борба с рака „Анри Бекерел“, за да се обслужват повече пациенти. В Испания ЕФРР подпомогна прехода към цифрова икономика с акцент върху цифровизацията на обществените услуги, включително електронно здравеопазване и електронно обучение, както и прехода към екологосъобразна икономика благодарение на електрическа мобилност в обществения транспорт, подобрена енергийна ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници в обществените сгради.
- **Европейски социален фонд (ЕСФ):** във всички държави членки на гражданите се предоставят обучения, напътствия и кариерни консултации, за да се увеличат шансовете им за запазване на работните места или за намиране на нови. Така например в Белгия ЕСФ помогна на засегнатите от пандемията хора да развият уменията си в посока на една екологична и цифрова икономика, да се засили дуалното обучение и да се предотврати отпадането от училище. В България персоналет, работещ на първа линия в борбата с коронавирусната пандемия, получи допълнително възнаграждение, а възрастните хора и хората с увреждания получават здравни и социални услуги у дома.
- **Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ):** в Австрия и Румъния например нуждаещите се деца получиха училищни пособия. В Естония, Франция, Люксембург и други държави членки най-нуждаещите се получиха хранителни помощи като топла храна и основно материално подпомагане, например продукти за лична хигиена. В Латвия средствата по линия на ФЕПНЛ бяха използвани също и за осигуряване на маски и дезинфектанти.

Следващи стъпки

Неотдавна Комисията започна преговорите с държавите членки относно използването на отпуснатия за 2022 г. транш от средствата по линия на REACT-EU. Сега държавите членки ще могат да изпращат на Комисията измененията на програмите си. След като тези изменения бъдат одобрени, на държавите членки ще се осигури достъп до новите средства от 1 януари 2022 г. нататък.

Контекст

Инициативата [REACT-EU](#) е част от инструмента [NextGenerationEU](#), чрез която за програмите по политиката на сближаване за 2021 г. и 2022 г. се предоставя допълнително финансиране в размер на 50,6 милиарда евро (по текущи цени), които да се използват до края на 2023 г. Целта на REACT-EU е да се помогне за икономическото и социалното възстановяване от кризата с коронавируса, като се насърчават преодоляването на последиците от кризата и устойчивостта на здравните системи, предприятията и подкрепата за най-уязвимите групи. Финансовите средства допринасят и за работата по приоритетите в областта на околната среда и цифровите технологии с цел постигане на интелигентно и устойчиво възстановяване.

По линия на REACT-EU на разположение за 2021 г. са около 40 милиарда евро, 92 % от които са вече са разпределени за инвестиционни програми. Финансирането беше използвано основно като мост между спешните мерки, предприети в началото на кризата, и преодоляването на последиците от кризата в дългосрочен план.

За повече информация

[Информационна страница REACT-EU](#) [REACT-EU: въпроси и отговори](#) [REACT-EU: текуща актуализация на напредъка](#)

[NextGenerationEU](#)

[Действия срещу коронавируса в рамките на политиката на сближаване](#)

[Информационно табло за REACT-EU](#)

[Разпределение на средствата по REACT-EU за 2022 г.](#)

КОМИСИЯТА ПУСКА В ДЕЙСТВИЕ ИНСТРУМЕНТА ЗА МЕЖДУРЕГИОНАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ В ИНОВАЦИИ С БЮДЖЕТ ОТ 570 МЛН. ЕВРО

Комисията отправи първата покана за представяне на проекти по новия Инструмент за междурегионални инвестиции в иновации (I3). I3 е нов инструмент за финансиране за периода 2021—2027 г., който предоставя 570 млн. евро в подкрепа на комерсиализацията и увеличаването на мащаба на междурегионални иновационни проекти в общи приоритетни области за интелигентна специализация. Той ще насърчава изграждането на европейски вериги за създаване на стойност, в които аспектът на сближаването има силно присъствие, и поне половината от бюджета му ще бъде заделена за по-слабо развитите региони.

Комисарят по въпросите на сближаването и реформите Елиза **Ферейра** заяви: *С помощта на Инструмента за междурегионални инвестиции в иновации впрягаме неусвоенния потенциал на по-активното междурегионално сътрудничество за по-иновативен и конкурентоспособен Европейски съюз с по-висока степен на сближаване. Този инструмент ще съчетава подкрепата за инвестиции в ключови европейски приоритети, като екологичния и цифровия преход, с най-добре представените сфери на иновации на всеки европейски регион. С радост мога да кажа, че с поканата за представяне на проекти инструментът вече навлиза в етапа на изпълнение.*

I3 ще подкрепя партньорствата между изследователи, предприятия, гражданското общество и публичните администрации, за да се определят и прецизират общите сфери за инвестиции. Ще бъдат подкрепени и полезните взаимодействия с действията по [„Хоризонт Европа“](#) и [програмата за единния пазар](#). Първите покани за представяне на предложения по I3 ще бъдат на стойност 145 млн. евро за годините 2021 и 2022. Поканите за представяне на проекти по I3 ще имат две направления:

- **Направление 1: Финансова и консултантска подкрепа за инвестиции в междурегионални иновационни проекти**

За утвърдени партньорства с цел да им се помогне да ускорят навлизането на пазара и увеличаването на мащаба на иновативни решения в общи приоритетни области за интелигентна специализация, както и да разработят портфейл от инвестиционни проекти. По това направление се насърчава сътрудничеството между по-силно развити и по-слабо развити региони. Направлението е насочено по-специално към малките и средните предприятия и стартиращите предприятия, които често не разполагат с ресурси, за да изпробват своите идеи, концепции и иновации.

- **Направление 2: Финансова и консултантска подкрепа за развитието на вериги за създаване на стойност в по-слабо развитите региони**

За нови партньорства с цел да им се помогне да ускорят навлизането на пазара и увеличаването на мащаба на иновативни решения в общи приоритетни области за интелигентна специализация, както и да разработят портфейл от инвестиционни проекти. Целта на това направление е да се увеличи по-специално капацитетът на регионалните екосистеми за иновации в по-слабо развитите региони за участие в световните вериги за създаване на стойност, както и капацитетът за участие в партньорства с други региони.

Специална експертна група на Комисията

За да се гарантира участието на заинтересованите страни, беше създадена [експертна група](#), която да подпомага Комисията при изготвянето на дългосрочна работна програма и поканите за представяне на предложения.

Контекст

I3 е инструмент за финансиране по [Европейския фонд за регионално развитие \(ЕФРР\)](#), чийто 7-годишен бюджет възлиза на 570 млн. евро. Той стъпва върху опита от [междурегионалните пилотни действия](#) и черпи от стратегиите за интелигентна специализация (S3) в рамките на политиката на сближаване. I3 се изпълнява при пряко управление от Европейския съвет по иновациите и изпълнителната агенция за МСП — EISMEA, съгласно [работна програма](#). Първата работна програма обхваща 2021 и 2022 г.

За повече информация

[Междурегионални иновационни инвестиции](#)

На 9 декември 2021 г. ще се проведе [информационен ден](#), отворен за всички заинтересовани страни.

[Покани за представяне на проекти](#)

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308

E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@cci-vratsa.org

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

